

564/4-1/21
26-01-2021

შუახევის მუნიციპალიტეტს

როგორც მოგეხსენებათ, საქართველოს პარლამენტის გენდერული თანასწორობის საბჭოს ფარგლებში განხორციელდა თემატური მოკვლევა „პროფესიული განათლება ქალთა ეკონომიკური გაძლიერებისთვის“. თემატური მოკვლევის ჯგუფმა შეიმუშავა ანგარიში, რომელიც გამოქვეყნდა 2019 წელს. ანგარიშში მოცემულია რეკომენდაციები კონკრეტული უწყებების მიმართ.

თემატური მოკვლევის „პროფესიული განათლება ქალთა ეკონომიკური გაძლიერებისთვის“ ფარგლებში თემატური მოკვლევის ჯგუფმა შეისწავლა სამთავრობო პოლიტიკა, სტრატეგიები და ადგილობრივი პოლიტიკა ქალებისთვის პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობის კუთხით. თემატური მოკვლევის ანგარიშში წარმოდგენილი მიგნებები ეფუძნება მოკვლევის მრავალმხრივი ჩართულობით წარმართულ პროცესს, რომელშიც გათვალისწინებულია როგორც წერილობითი მოსაზრებები, ისე - საქართველოს პარლამენტში გამართული ორი ზეპირი მოსმენის შედეგები და პროფესიულ განათლებაზე უკვე არსებული კვლევები.

ანგარიშში მოცემულია ის დაბრკოლებები, რომლებიც ხელს უშლის ქალებს ჩაერთონ პროფესიული განათლებისა და გადამზადების პროგრამებში. მიუხედავად იმისა, რომ პროფესიულ განათლებაში ჩართული ქალებისა და კაცების თანაფარდობა მკვეთრად განსხვავებული არ არის (ქალები - 43%), გასათვალისწინებელია რამდენიმე ფაქტორი. ერთი მხრივ, პროფესიული განათლების სფეროში კაცებისთვის მთავარი დაბრკოლებაა ის ფაქტი, რომ პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტობა მათ არ ათავისუფლებს სავალდებულო სამხედრო სამსახურისგან და ამის გამო წვევამდელი ასაკის კაცები უარს ამბობენ პროფესიულ განათლებაზე (ან ფორმალურად არიან ჩარიცხული უმაღლეს სასწავლებლებში და პარალელურად ეუფლებიან პროფესიულ განათლებას), მეორე მხრივ, არსებული ბარიერების გამო ქალები არ ერთვებიან პროფესიული სწავლებისა და გადამზადების სისტემაში. აუცილებელია განვასხვავოთ 15-24 წლის გოგონებისა და ზრდასრული ქალების ჯგუფების განსხვავებული მდგომარეობა. ზრდასრული ქალებისთვის ბევრად ხელსაყრელია მომზადებისა და გადამზადების კურსები, მათი ხანგრძლივობიდან და დასაქმებისთვის საჭირო პროფესიის სწრაფად დაუფლების პერსპექტივიდან გამომდინარე.

მოკვლევის ფარგლებში გამოვლენილი მიგნებების შესაბამისად მუნიციპალიტეტების მიმართ შემუშავდა შემდეგი რეკომენდაციები:

1. მიმდინარე დეცენტრალიზაციის სტრატეგიის განხორციელების კონტექსტში აუცილებელია ადგილობრივი თვითმმართველობის როლის გათვალისწინება. კერძოდ, ადგილობრივ დონეზე უნდა გადაიჭრას ტრანსპორტირების, მუნიციპალური

ტრანსპორტის, ბაღების, სკოლებისა და სასწავლებლების ინფრასტრუქტული საკითხი.

2. საჭიროა ეფექტურად იყოს გამოყენებული ბავშვთა ოთახებზე უკვე არსებული წარმატებული პრაქტიკა (კაჭრეთი, ზუგდიდი) და, ამ მხრივ, მუნიციპალიტეტებმა გამოიყენონ ქალთა ოთახების არსებული რესურსი.
3. საჭიროა დაინერგოს სტიპენდიების პრაქტიკა, რაც მეტად გააძლიერებს გოგონებსა და ქალებს პროფესიის დაუფლების ეტაპზე.
4. აუცილებელია, შეღავათებისა და უპირატესობის მხრივ გათანხაბრდნენ უმაღლესი სასწავლებლებისა და პროფესიული სასწავლებლების სტუდენტები, რაც გაზრდის პროფესიული განათლების პრესტიჟს და გააუმჯობესებს სტუდენტების სოციალურ მდგომარეობას.
5. პროფესიული სასწავლებლებისთვის აუცილებელია დუალური პროგრამების დაწერგვა (ბიზნესთან თანამშრომლობით), საერთო საცხოვრებლის ქონა, ფიზიკური ხელმისაწვდომობა (ფილიალები), რათა უფრო მიმზიდველი გახდეს პროფესიული განათლება.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, საქართველოს პარლამენტის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის კომიტეტის ფარგლებში განხორციელდა თემატური მოკვლევა „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ქალებისა და გოგონებისთვის ჯანდაცვის სრვისების მისაწვდომობის შესახებ“. თემატური მოკვლევის ჯგუფმა შეიმუშავა ანგარიში, რომელიც გამოქვეყნდა 2019 წელს. ანგარიშში მოცემულია რეკომენდაციები კონკრეტული უწყებების მიმართ.

თემატური მოკვლევის ჯგუფის მიზანი იყო სამთავრობო და ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ დაფინანსებული ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამებში შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ქალებისა და გოგონების ჩართულობისა და არსებული სამედიცინო მომსახურებების შესწავლა, რათა ხელი შეეწყოს შშმ ქალებისა და გოგონების ჯანმრთელობის უფლების სრულყოფილ რეალიზაციას. ამასთანავე, მოკვლევის ფარგლებში შშმ ქალებისა და გოგონების მიერ გამოვლინდა ის სერვისები თუ პროგრამები, რომლებიც მათი ავტონომიურობის მაქსიმალურად მაღალი ხარისხის მიღწევას შეუწყობს ხელს და უზრუნველყოფს მათი ჯანმრთელობის უფლების სრულყოფილ რეალიზაციას. მოკვლევის შედეგად შემუშავდა მთელი რიგი რეკომენდაციები და წინადადებები საქართველოს საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანოებისთვის. ასევე გამოიკვეთა მიგნებები ადგილობრივი თვითმმართველობების ორგანოების საქმიანობასა და პრიორიტეტთან დაკავშირებით.

მოკვლევის ფარგლებში თქვენი უწყების მიმართ შემუშავდა შემდეგი რეკომენდაციები:

1. განხორციელდეს სატრანსპორტო საშუალებათა და საგზაო ინფრასტრუქტურის ადაპტირება შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისთვის, საჭიროების შემთხვევაში კი ამ პირთა ინტერესების გათვალისწინებით შეიძინონ ახალი სატრანსპორტო საშუალებები.
2. დაინერგოს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისათვის სივრცის მოწყობის პროცესში ეფექტური აღსრულებისა და ზედამხედველობის მექანიზმი. მისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით, კანონმდებლობისა და პროგრამების შემუშავებისას ცენტრალურ და ადგილობრივ დონეზე მაქსიმალურად იქნეს

უზრუნველყოფილი შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა, მათ შორის ქალების ჩართულობა.

3. შემუშავდეს მხარდამჭერი პროგრამები შშმ პირების ოჯახის წევრებისთვის.
4. მუნიციპალური სპორტული დარბაზები მოერგოს უნივერსალური დიზაინის პრინციპს.
5. ღია ცის ქვეშ არსებული მუნიციპალური სპორტული კუთხეები (ე.წ. სპორტული დარბაზები ღია ცის ქვეშ) მოერგოს უნივერსალური დიზაინის პრინციპს.

მოცემული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგის მიზნით, საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტის 148-ე მუხლის პირველი პუნქტის საფუძველზე, მოგმართავთ თხოვნით, მოგვაწოდოთ სრულყოფილი ინფორმაცია თვითოვეული რეკომენდაციის შესრულების მიზნით რა ღონისძიებები განახორციელა უწყებამ თავისი კომპეტენციის ფარგლებში. ასევე გთხოვთ, მიუთითოთ ის რეკომენდაციები რომელთა შესრულებაც რელევანტური აღარ არის, ვინაიდან შესაბამისი არგუმენტაციის გათვალისწინებით არ არის მიზანშეწონილი ან/და სხვა ტიპის ღონისძიებებით უკვე მიღწეულია დასახული მიზანი. ასევე, გთხოვთ, გვაცნობოთ ის შეუსრულებელი რეკომენდაციები, რომლებზეც უწყება სამომავლოდ გეგმავს მუშაობას.

დანართი:

- (1) „პროფესიული განათლება ქალთა ეკონომიკური გაძლიერებისთვის“ თემატური მოკვლევის ანგარიში - 37 (ოცდაჩვიდმეტი) გვერდი.
- (2) „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ქალებისა და გოგონებისთვის ჯანდაცვის სერვისებზე მისაწვდომობის შესახებ“ თემატური მოკვლევის ანგარიში - 70 (სამოცდაათი) გვერდი.

პატივისცემით,

პარლამენტის წევრი
ნინო წილოსანი

საქართველო
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკა
შუახევის მუნიციპალიტეტის მერია

GEORGIA

AVTONOMOUS REPUBLIC OF AJARA. HALL OF SHUAKHEVI MUNICIPALITY

N 07/265

02/02/2021

265-07-2-202102021224

საქართველოს პარლამენტის წევრს,

ქალბატონ ნინო წილოსანს

ქალბატონ ნინო,

თქვენი, მიმდინარე წლის 26 იანვრის N 564/4-1/21 წერილის პასუხად გაცნობებთ შემდეგ:

1. მიმდინარე დეცენტრალიზაციის სტრატეგიის განხორციელების კონტექსტში აუცილებელია ადგილობრივი თვითმმართველობის როლის გათვალისწინება. კერძოდ, ადგილობრივ დონეზე უნდა გადაიჭრას ტრანსპორტირების, მუნიციპალური ტრანსპორტის, ბაღების, სკოლებისა და სასწავლებლების ინფრასტრუქტურული საკითხი.
- სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის მართვას (მშენებლობა, რეაბილიტაცია, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა) ახორციელებს ადგილობრივი თვითმმართველობა, ხოლო ზოგადსაგანმანათლებლო ქსელის – აჭარის ა. რ. განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო.

შუახევის თვითმმართველობას არ გააჩნია სახელმწიფო მუნიციპალური ტრანსპორტი, თუმცა მოქმედებს შპს „შუახევის ავტოსატრანსპორტო საწარმო“, რომელიც ახორციელებს და არეგულირებს მუნიციფალიტეტში კერძო მიკროავტობუსების მოძრაობას.

2. საჭიროა ეფექტურად იყოს გამოყენებული ბავშვთა ოთახებზე უკვე არსებული წარმატებული პრაქტიკა (კაჭრეთი, ზუგდიდი) და, ამ მხრივ, მუნიციპალიტეტებმა გამოიყენონ ქალთა ოთახების არსებული რესურსი.

მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს „ქალთა ოთახი“, სადაც გამოყოფილია ბავშვთა კუთხე, აღნიშნული სერვისით სარგებლობენ მუნიციპალიტეტში მცხოვრები დედები.

3. საჭიროა დაინერგოს სტიპენდიების პრაქტიკა, რაც მეტად გააძლიერებს გოგონებსა და ქალებს პროფესიის დაუფლების ეტაპზე.

შუახევის მუნიციპალიტეტში იხსენაბა პროფესიული სასწავლებელი „ბლექსი“-ს ფილიალი, რომელსაც თავისი სასწავლო წესები და ნორმები ექნება დანერგილი.

4. აუცილებელია, შედავათებისა და უპირატესობის მხრივ გათანაბრდნენ უმაღლესი სასწავლებლებისა და პროფესიული სასწავლებლების სტუდენტები, რაც გაზრდის პროფესიული განათლების პრესტიჟს და გაუმჯობესებს სტუდენტების სოციალურ მდგომარეობას.

პროფესიული სასწავლებლის „ბლექსის“ გახსნის შემდეგ აღნიშნული საკითხი იქნება გათვალისწინებული, ამასთან დაკავშირებით მუნიციპალიტეტი გაატარებს შესაბამის ღონისძიებებს.

5. პროფესიული სასწავლებლებისთვის აუცილებელია დუალური პროგრამების დანერგვა (ბიზნესთან თანამშრომლობით), საერთო საცხოვრებლის ქონა, ფიზიკური ხელმისაწვდომობა (ფილიალები), რათა უფრო მიმზიდველი გახდეს პროფესიული განათლება.

პროფესიულ სასწავლებელი „ბლექსი“ ყველა სოციალური ფენისთვის იქნება ხელმისაწვდომი, როცა გაიხსნება სასწავლებელი, მუნიციპალიტეტი აუცილებლად ითანამშრომლებს და ხელს შეუწყობს დუალური პროგრამები დანერგვას (ბიზნესთან თანამშრომლობით).

6. განხორციელდეს სატრანსპორტო საშუალებათა და საგზაო ინფრასტრუქტურის ადაპტირება შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისთვის, საჭიროების შემთხვევაში კი ამ პირთა ინტერესების გათვალისწინებით შეიძინონ ახალი სატრანსპორტო საშუალებები.

მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს „შშმ პირთა დღის ცენტრს“, რომელსაც გააჩნია შშმ პირთათვის განკუთვნილი ადაპტირებული სპეციალური მანქანა.

ასევე, მომავალში გათვალისწინებული იქნება საგზაო ინფრასტრუქტურის შემდგომი ადაპტირება შეზღუდული შესაძლებლობის პირთათვის.

2. დაინერგოს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისათვის სივრცის მოწყობის პროცესში ეფექტური აღსრულებისა და ზედამხედველობის მექანიზმი. მისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით, კანონმდებლობისა და პროგრამების შემუშავებისას ცენტრალურ და ადგილობრივ დონეზე მაქსიმალურად იქნეს უზრუნველყოფილი შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა, მათ შორის ქალების ჩართულობა.

მუნიციპალიტეტის სინამდვილეში განხორციელებული ყველა ახალი ინფრასტრუქტურული პროექტი ითვალისწინებს შშმ პირთათვის ადაპტირებული გარემოს შექმნას.

მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს შშმ პირთა დღის ცენტრი, რომელიც სპეციალური მანქნით, სამედიცინო ინვენტარით, ავეჯით და საგანმანათლებლო ნივთებით არის აღჭურვილი.

მუნიციპალიტეტში მცხოვრები შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირები, ქალები, ჩართული არიან ადგილობრივ დონეზე პროგრამების შემუშავებაში.

ასევე მოქმედებს „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა საკითხებზე მომუშავე საბჭო“, რომელიც ატარებს რეაულარულ სხდომებს შშმ პირთა საჭიროებებთან დაკავშირებით. საბჭოს რეკომენდაციებით განხორციელდა არაერთი პროექტი და ღონისძიება.

3. შემუშავდეს მხარდამჭერი პროგრამები შშმ პირების ოჯახის წევრებისთვის.

ადგილობრივ თვითმართველობას გააჩნია მშედეგი მხარდამჭერი პროგრამები შშმ პირთათვის:

- 1) მოვლის საჭიროების მქონე შშმ პირებისა (ეტლით მოსარგებლე) და ხანგრძლივ მკურნალობას დაქვემდებარებული (საწოლს მიჯაჭვული) ბენეფიციარებისთვის კვარტალური ფინანსური დახმარება;
- 2) ცერებრალური დამზღვით დაავადებულ ბავშვთა აბილიტაცია-რეაბილიტაციის და ადრეული განვითარების ბავშვთა კურსებზე მგზავრობის ხელშეწყობის მიზნობრივი პროგრამა;

ასევე, მერიას გააჩნია სხვადასხვა სოციალური პროგრამები, რომლითაც სარგებლობენ შშმ პირები. მათ რეგულარულად მიეწოდებათ სასურსათო კალათები, მედიკამენტები.

4. მუნიციპალური სპორტული დარბაზები მოერგოს უნივერსალური დიზაინის პრინციპს.

მუნიციპალიტეტში ყველა ახალი ინფრასტრუქტურული მშენებლობა მორგებულია უნივერსალური დიზაინის პრინციპს.

5. ღია ცის ქვეშ არსებული მუნიციპალური სპორტული კუთხეები ((ე.წ. სპორტული დარბაზები ღია ცის ქვეშ) მოერგოს უნივერსალური დიზაინის პრინციპს.

ასევე, სამომავლოდ გათვალისწინებული იქნება უნივერსალური დიზაინის პრინციპი, ღია ცის ქვეშ არსებული მუნიციპალური სპორტული კუთხეებისთვის.

პატივისცემით,

ომარ ტაკიძე

მუნიციპალიტეტის მერის მოვალეობის შემსრულებელი
ხელმძღვანელობა